

David Vigrén
019-21 5039

Skogsägarna Mellanskog Ekonomisk förening

Bettorpsgatan 10
70369 Örebro

Tillstånd till arbete inom vattenskyddsområde Garphyttan, Bretorp 1:15 i Örebro kommun

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att lämna tillstånd till Skogsägarna Mellanskog Ekonomisk förening (organisationsnummer 785000-3349), för arbete inom inre och yttre skyddszon i Garphyttans vattenskyddsområde. Tillståndet gäller för avverkning och upplag av timmer på fastigheten Bretorp 1:15 i Örebro kommun. Tillståndet förenas med följande villkor:

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska arbetet i huvudsak bedrivas i enlighet med vad som angivits i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Ni ska säkerställa att inga föroreningar kan frigöras, bildas eller nå grundvattnet som en följd av avverkning. För att minimera riskerna ska fördjupningar efter större körskador jämnas ut med omkringliggande jordmassor.
3. Avverkning får endast ske då marken är bärande.
4. Hydraulvätskor ska vara miljöanpassade och uppfylla kraven enligt provningsmetoder fastställda i SS (15 54 34). Lista över miljögodkända hydraulvätskor finns på: www.ri.se/. Bränsle av miljöklass 1 ska användas
5. För att undvika att föroreningar och försurande ämnen sprids till grundvattnet ska upplag av flis och timmer bortforslas inom 2 månader.

6. Uppställning av arbetsfordon ska ske på av Örebro kommuns vattenverk anvisade plats eller annan plats som vattenverket har godkänt.
7. Förvaring av oljor och drivmedel ska ske utanför vattenskyddsområdet. Tankning och påfyllnad av oljor eller drivmedel ska också i största möjligaste mån ske utanför vattenskyddsområdet. Om detta inte är praktiskt möjligt får tankning utföras inom arbetsområdet på tät duk som är invallad. Invallningen ska kunna innesluta hela den volym drivmedel som finns tillgänglig vid respektive tanktillfället.
8. Maskiner ska regelbundet kontrolleras för att förebygga läckage och personal ska vara väl införstådd med vad arbete inom vattenskyddsområde innebär samt känna till rutiner för åtgärder vid skada, utsläpp och olycka.
9. Saneringsutrustning ska finnas lättillgängligt och användas vid läckage. Inträffande av miljöolyckor ska omedelbart rapporteras på telefon 112.
10. Tillståndet med dess villkor är giltigt **till och med den 2023-12-31**. För arbeten efter detta datum måste ny tillståndsansökan göras.

Lagstöd

Beslutet är taget enligt följande föreskrifter i miljöbalken samt skyddsföreskrifter för vattentakten i Örebro läns författningssamling:

16 kap 2 § miljöbalken

2 kap 2, 3, 4 och 7 § miljöbalken

10 kap 11 § miljöbalken

18FS 1997:80 (Garphyttans vattenskyddsområde)

Uppllysning

Detta beslut medför inte befrielse från eventuell prövning enligt annan lagstiftning.

Ärende

Skogsägarna Mellanskog har den 2 augusti 2023 inkommit till Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, Miljöavdelningen med en ansökan om arbete inom Garphyttans vattenskyddsområde, inre och yttre skyddszon. Kompletteringar inkom i ärendet den 1 september 2023, 4 september 2023 samt den 11 september 2023.

Enligt ansökan samt inkomna kompletteringar ska gallring av skog ske i samband med skogsbruksåtgärder i form av avverkning och upplag av timmer.

Kartor som visar avverkningsytorna inkom i samband med ansökan. Arbetsmaskinerna som kommer användas under arbetet har miljögodkända oljor.

Uppställning av arbetsmaskiner kommer ske på tätgjord yta med invallning, som säkerställer att eventuellt läckage fångas upp och inte släpps ut till mark. Tankning kommer att ske inom den invallade ytan och sker från en mobil tank monterad på ett fordon/arbetsfordon.

Beredskapsplan finns vid eventuella miljöolyckor samt instruktioner för att förhindra utsläpp vid maskinarbete, vilka maskinförarna är väl införstådda med enligt ansökan. Absorberande medel kommer finnas på plats.

Vid tillståndsansökan eller anmälan ska enligt vattenskyddsområdets föreskrifter (18FS 1997:80) huvudmannen för vattentäkten höras innan beslut fattas. Huvudmannen för vattentäkten är Tekniska nämnden. Tekniska nämnden har getts möjlighet att ge sina synpunkter på ansökan. Följande yttrande har inkommit:

Mellanskog Ekonomisk förening med organisationsnummer 7850000-3349 planerar en avverkning av skog på fastigheten Bretorp 1:15 i Örebro kommun. Avverkningen kommer att ske i primär zon, Garphyttans vattenskyddsområde.

Som huvudman för vattentäkten har Teknik- och serviceförvaltningen inget att erinra mot ansökan om tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifterna.

Bedömning

Ni som verksamhetsutövare ansvarar för att åtgärder vidtas som säkerställer att förorening inte kan nå grundvattnet i samband med att arbetet utförs. Det ska under arbetet därför finnas goda rutiner på arbetsplatsen och regelbundna kontroller ska utföras av maskiner för att förebygga läckage och förhindra påverkan på vattentäkten. Det är viktigt att samtlig personal är medvetna om riskerna med hänsyn till vattentäkten och är införstådda i verksamhetens rutiner, den gällande föreskriften samt villkoren i detta tillstånd.

Ni som verksamhetsutövare ansvarar för att tillse att arbetet utförs så att skyddet för kommunens vattentäkt säkerställs. Enligt miljöbalkens 2 kapitel 3§ ska Ni vidta de skadeförebyggande åtgärder som krävs för att minimera riskerna för att utsläpp av föroreningar sker i samband med avverkning och upplag. Vid eventuellt läckage ska Ni tillse att föroreningar inte kan nå grundvattnet. Större körskador kan ge upphov till bildande av metylkvicksilver i stillastående vattensamlingar. För att minimera riskerna ska därför större körskador jämnas ut med omgivande material.

För att undvika att föroreningar och försurande ämnen sprids till grundvattnet ska virket bortforslas inom 2 månader.

Uppställning av arbetsfordon ska ske på av Örebro kommuns vattenverk anvisade plats eller annan plats som vattenverket har godkänt. Då arbetsmaskinerna är svårflyttade samt topografin med skog är alternativen för uppställning av arbetsmaskiner begränsad. Miljöavdelningen har därför gjort bedömningen att uppställning av arbetsmaskiner kan ske inom vattenskyddsområdet.

Det är viktigt att avverkningen och utkörningen sker då marken är bärande för att undvika att djupa spår bildas i terrängen. Marken är ett skyddande lager mot eventuella föroreningar när dessa perforeras kan föroreningar lättare ta sig ner till grundvattnet. Risker att hydraulslangar och tank får skador under avverkning och utkörning av virke är stor, därför är det viktigt att skördare och skotare är i gott skick och inspekteras varje dag för att minimera utsläpp av hydraulolja i skogsmarken. Då skogsmaskiner kan vara svår att förflytta till hårdgjorda ytor med invallning måste du som verksamhetsutövare se till att detta kan ordnas på platsen.

I enlighet med de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalkens 2 kapitel 4 §, om produktvalsprincipen, ska kemiska produkter som kan befaras medföra en risk för miljön ersättas med sådana produkter som kan antas vara mindre farliga. Bygg- och miljönämnden gör därför bedömningen att arbetsfordon som används permanent eller som används vid tillfälliga arbeten ska ha drivmedel och oljor enligt bästa miljöval i enlighet med produktvalsprincipen och föreskriften för vattenskyddsområdet. Sökanden har uppgett att miljögodkänd maskin med miljögodkänd olja skall användas. Utrustning vid händelse av eventuella läckage kommer att finnas i beredskap. Bygg- och miljönämnden bedömer att detta är godtagbart för att ge skydd mot förorening av grundvattnet.

För att säkerställa skyddet för vattentäkten ska förvaring av oljor och drivmedel ske utanför vattenskyddsområdet. Annan hantering än förvaring, som medför risk för spill eller läckage, kräver hårdgörning av mark eller annan åtgärd som ger motsvarande skydd mot förorening av grundvattnet. Då arbetet kommer göras med svårflyttade skogsmaskiner som skulle kunna innebära en större risk att förflytta in och ut bedömer miljöavdelningen att tankning av dessa maskiner kan utföras inom vattenskyddsområdet förutsatt att det görs på en invallad yta. Invallningen ska kunna innesluta hela den volym drivmedel som finns tillgänglig vid respektive tanktillfället plus 10 % och som säkerställer att eventuellt läckage inte kan förorena vattentäkten.

Enligt föreskriften (18FS 1997:80) för Garphyttans vattenskyddsområde får inte tillfälliga upplag av bark, flis, spån, timmer och liknande ske utan tillstånd.

En av platserna för upplag av timmer ligger inom ett område som i dagsläget omfattas av ett interimistiskt beslut om förbud (M-2022-4556). Det

interimistiska förbudet meddelar ett förbud om att utan tillstånd från Bygg- och miljönämnden vidta ett antal skogsbruksåtgärder. Miljöavdelningen har meddelat att ett separat tillstånd från Bygg- och miljönämnden måste erhållas innan upplag och skogsbruksåtgärder får ske inom området som omfattas av förbudet.

Arbetstiden är satt till den 2023-12-31 utifrån de uppgifter som uppgavs i ansökan. Det är möjligt att förlänga arbetstiden, ni behöver då meddela Miljöavdelningen i god tid innan arbetstidens slut. För arbeten efter den 2023-12-31 om ni inte meddelat förlängning av tiden, måste ni inkomma med en ny tillståndsansökan.

Bygg- och miljönämnden bedömer att föreslagna villkor inte kan anses orimliga att uppfylla med hänsyn till nyttan av dem för att säkerställa skyddet av vattentäkten mot föroreningar som kan riskera att påverka möjligheten att producera dricksvatten både på kort och lång sikt jämfört med kostnaden av föreslagna villkor.

Bygg- och miljönämnden bedömer att verksamheten kan genomföras under förutsättning att ovan lagda villkor i beslutet vidtas.

Information

För allt upplag av timmer samt skogsbruksåtgärder inom det område som redovisas i bilaga 1 till det interimistiska beslutet om förbud, med diarienummer M-2022-4556, måste ett separat tillståndsbeslut från Bygg- och miljönämnden erhållas.

Utfyllnad av förorenade massor eller massor av okänd status är förbjudet. Schaktmassor som används för utfyllnad på fastigheten ska vara kontrollerade så att inga föroreningar tillförs. Vid påträffande av markförorening ska Miljöavdelningen omgående kontaktas.

Bygg- och miljönämnden tar ut en timavgift för nedlagd handläggningstid i ärendet, enligt kommunens taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Ett separat beslut om avgift kommer att skickas.

För Bygg- och miljönämnden

David Vigren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Kopia till: teknikochservicenamnden@orebro.se
stefan.sjogren@orebro.se

mikael.cantzler@mellanskog.se

ulf.palmquist@gmail.com

Hur man överklagar Bygg- och miljönämndens beslut

Om ni vill överklaga det här beslutet, skriv till **Bygg- och miljönämnden, Box 33400, 701 35 Örebro** eller miljoavdelningen@orebro.se.

Bygg- och miljönämnden måste ha fått överklagandet **inom tre veckor** från den dag då ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

I brevet ska ni

- ange vilket beslut som överklagas,
- ange datum och diarienummer för beslutet,
- förklara varför beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.

Vidare bör namnteckning, namnförtydligande, personnummer eller organisationsnummer, adress och telefonnummer anges.

Bygg- och miljönämnden sänder överklagandet vidare till Länsstyrelsen för prövning.

Kontakta Miljöavdelningen om ni har frågor